

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμένην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλευθέρου ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνι δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,
ἐξάμηνι 35 καὶ τρίμηνι 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ : Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἐξάμηνι 2
καὶ τρίμηνι 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 39ος

Ἀθήναι 23 Ἰουλίου 1932

Ἔτος 54ον. — Ἀριθ. 34

Ἡ ΓΑΛΑΖΙΑ ΜΑΜΜΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ HENRI JEANNE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

— Ἀπάνω-κάτω, ἀποκρίθηκε ὁ
δικαστὴς. Γιατί, κατὰ τὴ διαθήκη,
θᾶχετε ὅλα τὰ δικαιώματα ποὺ δίνει
ὁ νόμος στὸν κηδεμόνα ἐνὸς ἀνηλί-
κου παιδιοῦ. Θὰ σᾶς διαβάσω μάλι-
στα μερικὰ κομμάτια ἀπ' τὴ διαθή-
κη, ἐκεῖνα ποὺ λένε τί πρέπει νὰ κά-
νετε.

Καὶ ξαναπῆρε τὸ ἔγγραφο στὰ
χέρια του, ἀκούμπησε τὸ κεφάλι του
στὴ ράχη τῆς πολυθρόνας ἔπου κα-
θόταν, κι' ἄρχισε νὰ διαβάξῃ παρα-
τρέχοντας τὰ μέρη ποὺ τοῦ φαινό-
νταν περιττὰ κι' ἐξηγώντας ὅσα ἔπρε-
πε νὰ καταλάβουν οἱ ἀκροατές του.

«Τὴν 16 Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους»...
μμ... μμ... «ἐγώ, ὁ κατ'οὐκ ὑπογε-
γραμμένος Ἰωάννης-Κάρολος - Ἐδ-
μόνδος Λοράντ, ἐνεργῶν ἐν πλήρει

διαυγείᾳ νοῦ καὶ συναισθήσει τῶν κα-
θηκόντων καὶ τῶν δικαιωμάτων
μου»... Ἄς εἶναι, αὐτὸ θάπρεπε νὰ
ἐξετασθῇ καλύτερα... ὅπωςδὴποτε,
οἱ νόμιμοι τύποι ἔχουν τηρηθεῖ κι'
οἱ τελευταῖες θελήσεις τοῦ μακαρίτη
εἶναι γιὰ μᾶς σεβαστές... Λοιπόν...
«Δηλῶ ὅτι, ἐλλείψει ἢ ἀποκλεισμέ-
νου παντὸς συγγενοῦς καὶ φίλου,
ἐμπιστεύομαι εἰς τὴν γραῖαν μου ὁ-
πηρέτριαν Αἰκατερίνην Συναγιέ, τὴν
κοινῶς λεγομένην Λάμιαν, τὴν φύ-
λαξιν, τὴν προστασίαν καὶ τὴν ἀνα-
τροφὴν τοῦ ἐγγονοῦ μου Ἀνδρέα...»

Ἐδῶ ὁ δικαστὴς σήκωσε πάλι τὰ
μάτια του καὶ κοίταξε τὴ γραῖα.

— «Καὶ τὴν ἀνατροφὴν!» ἔσανάπε
τονίζοντας τὴ λέξη. Τὸ γράφει κα-
θαρῶτα!

Καὶ πρόσθεσε σιγά:

— Ἀπίστευτο!

Ἐπειτα ἐξακολούθησε νὰ
διαβάξῃ:

— «Τόσον εἰς τὴν φροντίδα
διὰ τὸ παιδίον, ὅσον καὶ εἰς τὴν
διεύθυνση τῆς περιουσίας τὴν
ὁποῖαν τῷ ἀφίνω, ἢ ρηθεῖσα
Αἰκατερίνη Συναγιέ θὰ βοηθη-
ται ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τῆς Ἰωάννου,
τοῦ ἐπιλεγομένου Ἀσφαλαχτοῦ,
καὶ θὰ ἔχῃ ὅλα τὰ δικαιώματα
τοῦ κηδεμόνος. Δηλῶ ἄλλωςτε
ὅτι, προφορικῶς, κατέστησα
ἤδη τὴν ὑπηρετείαν μου ἐν ἡ-
μερον τῶν διαθέσεών μου καὶ
τῇ ἔδωσα ὅλας τὰ συμβουλὰς,
διὰ νὰ ὁδηγήσῃ τὸν ἐγγονόν
μου, κατὰ τὴν θέλησίν μου, εἰς
τὸ στάδιον τοῦ ὁποῖον τῷ ἐξέλε-
ξα. Ὅθεν, μέχρι τῆς ἐνηλικιώ-
σεώς του, ἢ Αἰκατερίνη Συνα-
γιέ καὶ ὁ υἱὸς τῆς Ἰωάννης θὰ
ἔχουν ἀπ' αὐτοῦ τὴν πᾶσαν
ἐξουσίαν, καὶ προπαντὸς νὰ τὸν

«Ὁ Ριρὴς κρεμάστηκε ἀπὸ τὸ
δικτυωτό...»

ὀποχρεώσουν νὰ μένῃ πλησίον των,
εἴτε εἰς τὸ κτήμα μου τοῦτο, εἴτε
ἔπου ἄλλου ἤθελον κρίνει εὐλογον
αὐτοί...»

— Εἶναι σαφέστατο! συμπέρανε ὁ
δικαστὴς διπλώνοντας τὸ ἔγγραφο.
Καὶ τὸ παιδί καὶ τὸ χτήμα μένουν
στὰ χέρια σας.

Ἡ Λάμια κι' ὁ Ἀσφαλαχτός, ποὺ
τὰ πρόσωπά τους ἐλαμπαν τώρα ἀπὸ
χαρά, ἐτοιμαζόνταν πάλι νὰ ρηθίσουν
τὴ φλυαρία — ἡ γραῖα προπάντων —
περιαυτολογώντας γιὰ τὸ ζῆλο καὶ τὴν
τιμιότητά τους, δταν ἀξαφνὰ ἡ πόρ-
τα τῆς βιβλιοθήκης σπρώχτηκε ἀ-
πότομα κι' εἰσέδρησε ὁ μικρὸς Ρι-
ρὴς μετὰ τὸ πρόσωπο ἀλλοιωμένο ἀπὸ
ἀπελπισία καὶ φρίκη.

Τὸ παιδί τὰ εἶχε ἀκούσει ὅλα καὶ

«Ὁ σκύλος ἔδειχνε τὰ δόντια του!...»

τά είχε καταλάβει αρκετά: "Η διαθήκη του παππού τον παράδινε στην εξουσία της Λάμιας και του 'Ασφαλαχτού!

Μ' αυτή την ιδέα αναστατώθηκε και, ακράτητος, έτρεξε ίσια στον ειρηνοδίτη, που ή αγαθή του φυσιογνωμία και τὰ γκρίζα του μαλλιά του κινούσαν την έμπιστοσύνη.

— Δέ θέλω! φώναξε. Κύριε, σὰς παρακαλώ, μὴ μᾶφῃσετε μ' αὐτοὺς ἐδῶ!.. Φοδᾶμαι!.. Εἶναι κακοί!.. Πάρτε με μαζί σας, κύριε!

Καὶ γονάτισε μπροστὰ στὸν ειρηνοδίτη καὶ τοῦ ἀγκάλιασε τὰ πόδια μ' ὅλη τὴ δύναμη τῶν μικρῶν του χεριῶν.

Τὰ πρόσωπα τῆς χωριάτισσας καὶ τοῦ γιου τῆς ἔδειχναν τώρα φόβο καὶ θυμὸ μεγάλο. Κι' οἱ γρόθοι τους σφιγόνταν, προπάντων τοῦ 'Ασφαλαχτοῦ.

Γρήγορα ὅμως συνήλθαν, καταλαβαίνοντας πὼς αὐτὴ ἦταν ἡ καταληγότερη στιγμή γιὰ νὰ παίξουν τὴν κωμῶδιά τους, νὰ κρύψουν τὰ ληθινὰ τους αἰσθήματα καὶ νὰ κάμουν τὸ δικαστὴ νὰ φύγῃ μὲ τίς καλύτερες γι' αὐτοὺς ἐντυπώσεις.

Πρώτη ἡ Λάμια, γνέφοντας στὸ γιό της, πῆρε μιὰν ἔκφραση συμπόνιας κι' εἶπε στὸ παιδί μὲ ὕφος μητρικό:

— Ριρή! τί εἶν' αὐτά;.. Πὼς μπορεῖς, παιδάκι μου, νᾶσαι τόσο κακὸς κι' ἀχάριστος;.. Τί κακὸ εἶδες ἀπὸ μᾶς, γιὰ νὰ λὲς τέτοια λόγια;..

— Δέ φταίει αὐτός, εἶπε κι' ὁ 'Ασφαλαχτός. Φταίει ἡ μάνα μου ποὺ τὸν παραχάιδεψε καὶ τὸν νιανιάρισε. 'Αμ βέβαια! τοῦ ἔκανε ὅλα του τὰ καπρίτσια!..

— Εἶναι κακοὶ καὶ δέ θέλω νὰ μείνω μαζί τους! Ξανάπε μὲ ἀπόγνωση ὁ μικρός, ἀτενίζοντας μὲ τὰ γνά του μάτια τὸν ειρηνοδίτη.

Ὁ δικαστὴς συγκινήθηκε ἀπ' αὐτὸ βλέμμα. 'Εδειχνε τόση τρυφερότητα, τόση καλοσύνη, τόση εὐλικρίνεια! Καὶ μηχανικά, χαίδευε τὰ ξανθὰ μαλλιά τοῦ παιδιοῦ.

— 'Ελα, μικρέ μου, πρέπει νὰ εἶσαι λογικός, τοῦ εἶπε μαλακά. Δὲν ἀγαπᾷς τὴ νταντά σου;

— Ὁχι, ὄχι! φώναξε ὁ Ριρής.

— Γιὰ φαντάσου! ἔκαμε στενάζοντας ἡ Λάμια καὶ σκουπίζοντας πάλι τὰ στεγνά της μάτια. Νὰ μὴν ἀγαπάῃ τὴ νταντά του, ποὺ τὸν κοβάκευε καλύτερα κι' ἀπὸ παιδί της!.. Καλὰ σοῦ ἔλεγε ὁ μακαρίτης ὁ παπὸς πὼς δὲν ἔχεις καρδιά!

— Καὶ γιατί δὲν τὴν ἀγαπᾷς; ρώτησε ὁ ειρηνοδίτης, γνέφοντας τῆς γριάς νὰ σωπάσῃ.

— Γιατί μὲ φυλακίζει... γιατί μὲ χτυπάει...

— Ψέμματα! ψέμματα!.. Δὲν τὸν ξέρετε σεις, ἀφέντη μου!.. Θάταν ἱκανὸς νὰ λέῃ τὰ ἴδια ὡς αὔριο!.. Κακότροπο παιδί!.. 'Εξαιτίας τοῦ ἀρρώστου ὁ παππὸς του... ποὺ τὸν ἔδλεπ' ἔτσι...

— Δὲν ἔχει ἄλλους συγγενεῖς; ρώτησε ὁ ειρηνοδίτης.

— Κανένα. 'Αλλοιῶτα ὁ μακαρίτης δὲν θὰ τὸ φορτωνόταν, γιατί πρώτα-πρώτα ἀγαποῦσε τὴν ἡσυχία του. Κι' ὁ μικρός δὲν τὸν ἄφινε νὰ ἡσυχάσῃ στιγμὴ. Χωριστὰ τὸ ἔξοδό του...

— Ὡστε εἶναι ὀρφανός;

— Ὁ πατέρας του, γιὸς τοῦ μακαρίτη, σκοτώθηκε ἀπὸ αὐτοκίνητο. Τί συμφορά!

— Κι' ἡ μητέρα του;

— Ἡ Λάμια μιὰ στιγμὴ ἐδίστασε. 'Επειτα εἶπε:

— Ἡ μητέρα του;.. Δὲν ἔκαναν ποτὲ λόγο γιὰ τὴ μητέρα του... 'Ισὼς θὰ πέθανε... Τὸ βέβαιο εἶναι πὼς ποτὲ δὲ μάθαμε τί ἔγινε...

— 'Ετσι λοιπὸν τὸ παιδί εἶναι μόνάχο του στὸν κόσμο, συμπέρανε ὁ ειρηνοδίτης, κοιτάζοντας τὸ Ριρή μὲ συμπόνια.

— Μονάχο του, ναί!.. Τοῦ μένουμε ὅμως ἐμεῖς καί, ἂν θελήσῃ νᾶναι καλὸ παιδί, μὰ τὸ ναὶ δὲ θάναυε δυστυχισμένο!..

— Δέ θέλω! δέ θέλω! φώναξε πάλι ὁ μικρός καὶ γαντζώθηκε ἀπ' τὸν ειρηνοδίτη.

Αὐτὸς ἀναστέναξε. 'Η ἐπαγρύπνηση τοῦ παιδιοῦ τὸν συγκινοῦσε, γιατί δὲν πίστευε σχεδὸν καθόλου τὴ διαβεβαίωση τῆς χωριάτισσας γιὰ τὴν καλοσύνη καὶ τὴν ἀφοσίωσή της. 'Αλλά τί μπορούσε νὰ κάμῃ; 'Υπῆρχε ἡ διαθήκη, ἡ θέληση τοῦ μακαρίτη Λορὰντ διατυπωμένη τόσο καθαρά. 'Η δουλειά του ἦταν νὰ ἐπιβάλλῃ τοὺς νόμους στοὺς ἄλλους, καὶ φυσικά εἶχε καθήκον νὰ τοὺς σέβεται πρώτος αὐτός.

— Καὶ ποῦ θὰ πᾶς, μικρέ μου, ἂν δὲ μείνῃς ἐδῶ μὲ τὴ νταντά σου; εἶπε σπρώχνοντας ἑλαφρὰ τὸ παιδί ἀπὸ πάνω του.

Σ' αὐτὴ τὴν ἐρώτηση, ὁ Ριρής δὲν μπορούσε νὰ ἀποκριθῇ. Καὶ ξανάπε κλαίγοντας:

— Μὴ μᾶφίνετε, κύριε, μ' αὐτοὺς! Θὰ μὲ χτυπήσουν!

— Μὰ ὄχι... φτάνει νᾶσαι φρόνιμος... Πρέπει νὰ συμμορφωθῇς μὲ τὴν ἐπιθυμία τοῦ παπποῦ σου. 'Εκείνος ἤξερε σὲ ποιὸς ἔπρεπε νὰ σ' ἐμπιστευθῇ... 'Εμπρός, νὰ εἶσαι ὑπάκουο παιδί. Χαῖρε! Δὲν μπορῶ

νὰ κάμω τίποτα, τίποτ' ἀπολύτως!

— 'Ελα, Ριράκη μου, μικρό μου, ἄκουσε τί σοῦ λέει ὁ κύριος, εἶπε μὲ γλυκοστέλλαχτη φωνὴ ἡ Λάμια, τραδώντας τὸ παιδί ποὺ ἀντιστεκόταν.

Τὸ κάθισε μὲ τὴ βία σὲ μιὰ πολυθρόνα, ἐνῶ ὁ δικαστὴς ἔδβαινε βιαστικά, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸ γραμματικό του καὶ τὸ Γιάννη. 'Επειτα βγήκε κι' ἡ Λάμια ρίχνοντας στὸ παιδί μιὰν ἀγρία ματιά.

Κι' ὁ Ριρής, μόνος του, ἔχυσε ὅσα δάκρυα εἶχε...

* * *

'Αφοῦ ἐξέβαλαν τοὺς κυρίους ὡς τὴν καγγελόπορτα, μὲ χίλιες ὑποκλίσεις, ἡ γριά κι' ὁ γιὸς της ξαναγύριζαν σιγὰ ἀπ' τὴ δεινροστοιχία. Τὰ πρόσωπά τους εἶχαν μεταμορφωθεῖ. Χωρὶς μάρτυρες τώρα, ἄφιναν τὴ χαρὰ τους νὰ ξεχύνεται ἐλεύθερα.

— Κατάλαβες, Γιάννη; ἔλεγε ἡ Λάμια δείχνοντας τὸ ἀντίγραφο τῆς διαθήκης ποὺ τῆς εἶχε δώσει ὁ γραμματικός. Τώρα ἐμεῖς εἰμαστε οἱ νοικοκυραῖοι ἐδῶ-μέσα. 'Ὅλα δικά μας!

— Ὅλα! εἶπε ὁ Γιάννης.

— Τὰ λεφτά, ἡ σοδειά...

— Καὶ τὸ κρασί τῆς ἀποθήκης!

Θὰ πίνουμε ὅσο θέλουμε, μάννα!..

— Κι' οὔτε θάχῃς πιά ἀνάγκη νὰ κύνῃγᾳς κρυφά. Τὸ κυνήγι τοῦ λόγου, τὸ φάρι τοῦ ποταμοῦ, ὅλα δικά σου!

— Τὸ ξέρω! Τώρα πρέπει νὰ μοῦ βγάλουν ὅλοι τὸ καπέλλο. Εἶμαι ἀφέντης!

— Σιγὰ-σιγὰ! Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὰ φωνάζουμε αὐτά!.. Οἱ φθονεροὶ θὰ γίνουν ἐχθροὶ μας... 'Επειτα εἶναι καὶ τὸ παιδί... Εἶδες τὸ στριγγιλιάρικο πὼς μᾶς κατηγορεῖ στὸ δικαστή; Τὸ ἴδιο θὰ κάνῃ ἂμα τοῦ ξαναπαρουσιαστῇ εὐκαιρία.

— 'Ας πάρῃ τὰ μοῦτρα του, τὸ βρωμόπαιδο!.. Τὴ γλώσσα θὰ τοῦ ξεριζώσω ἐγώ!.. Γι' αὐτὰ ποὺ εἶπε στὸ δικαστή, πρέπει τώρα νὰ τιμωρηθῇ γερὰ!

— Τοῦ ἀξίζει!

— 'Ασε, εἶναι δική μου δουλειά. 'Απὸ σήμερα θάρχησῃ ἡ ἀνατροφὴ του. Σύρε, μάννα, νὰ μοῦ τὸν φέρῃς. 'Εχω νὰ τοῦ πῶ δυὸ λογάκια!

Πλησίαζαν τώρα στὸ σπίτι.

Ὁ Ριρής, στὴ βιβλιοθήκη, σκούπιζε τὰ μάτια του, κοκκινισμένα ἀπ' τὸ κλάμα, καὶ συλλογιόταν.

'Ἦταν ἀπλοῦστατο: Δὲν ἤθελε νὰ ζήσῃ μὲ τὴ Λάμια καὶ μὲ τὸν 'Ασφαλαχτό. Τοὺς ἀντιπαθούσε ἀκατανίκητα. τοὺς μισοῦσε. 'Η ζωὴ του κοντὰ τους θάταν ἀτέλειωτο μαρτύριο.

Τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ;

(Ἀκολουθεῖ) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΑΦΟΒΟΣ ΒΙΟΛΙΤΖΗΣ

Μιά φορὰ κι' ἔναν καιρὸ ζοῦσε ἕνας φτωχὸς βιολιτζῆς, ποὺ γύριζε ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ γιὰ νὰ κερδίξῃ τὸ ψωμί του. Μιά βραδυὰ ἔφθασε ἀργὰ σ' ἕνα μικρὸ χωριουδάκι, κι' ἀφοῦ βρήκε κλειστὸ τὸ ξενοδοχεῖο, χτύπησε τὴν πόρτα τοῦ παπᾶ γιὰ νὰ περάσῃ τὴ νύχτα του. Ὁ παπᾶς τὸν δέχτηκε πρόθυμα καὶ τὸν περιποιήθηκε πολὺ. 'Υστερὰ ἀπ' τὸ φαῖ, βγήκε ὁ βιολιτζῆς στὸ μπαλκόνι, ὅπου ἀντίκρυσε μπροστὰ του, ἕναν πανύψηλο, παλιὸ πύργο, κατασκότεινο ὅμως.

— Τίνος εἶναι αὐτὸς ὁ πύργος, καὶ γιατί εἶναι ἔρημος;

— Ὡ, παιδάκι μου, τοῦ λέει ὁ ἀγαθὸς παπᾶς, χρόνια καὶ χρόνια αὐτὸς ὁ πύργος εἶναι ἀκατοίκητος, γιατί λένε πὼς εἶναι στοιχειωμένος.

— Εγὼ δὲ φοδᾶμαι τὰ στοιχεῖα καὶ θέλω ἀπόψε κι' ὅλας νὰ τὸν δῶ.

— Πόσοι καὶ πόσοι πῆγαν κι' ὅμως κανεὶς δὲ γύρισε ποτέ. Στὰ παλιά χρόνια, κατοικοῦσε ἐκεῖ ἕνας γέρο-κότνης τετράπλουτος, μὰ κακὸς καὶ τσιγκούνῃς ὅσο δὲ λέγεται. Ποτὲ δὲν ἔλεγε φτωχό, ποτὲ δὲν ἔκανε σὲ κανένα καλὸ. Ὅταν πέθανε, ἀκληρος, γιατί ἡ τσιγκουνιά του δὲν τὸν ἄφησε νὰ παντρευθῇ, ἦρθαν οἱ συγγενεῖς του νὰ μοιραστοῦν τὰ πλούτη του, μὰ δὲ βρήκαν τίποτα! φαίνεται πὼς τὰ πῆρε μαζί του. 'Απὸ τότε πολλοὶ εἶναι ποὺ πῆγαν, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ βροῦν τὸ θησαυρό, μὰ κανεὶς δὲ γύρισε καὶ πᾶνε πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ πῆγε ὁ τελευταῖος.

— Δέ μὲ νοιάζει, ἐγὼ δὲ φοδᾶμαι τίποτα καὶ θὰ πᾶω.

Τοῦ κάκου προσπάθησε ὁ παπᾶς νὰ τὸν κάμῃ ν' ἀλλάξῃ γνώμη. Στάθηκε ἀδύνατο. Μπροστὰ στὴν ἐπιμονὴν του ἀναγκάστηκε νὰ τοῦ δώσῃ δυὸ ὑπηρετές νὰ τὸν συντροφέψουν μὲ δυὸ φανάρια, ὡς ἐκεῖ. Τὸν πῆγαν ὡς τὴν πόρτα, τοῦ εὐχήθηκαν τὴν καληνύχτα, τοῦ ἄφησαν τὸ ἕνα φανάρι καὶ τρέμοντας ἀπ' τὸ φόβο τους ἔφυγαν τρέχοντας.

Χωρὶς νὰ νοιώσῃ τὸν παραμικρὸ φόβο ὁ βιολιτζῆς πῆρε τὸ φανάρι κι' ἔσπρωξε τὴν πόρτα. 'Ανέβηκε μιὰ πλατειὰ μαρμαρένια σκάλα καὶ βρέθηκε σ' ἕνα πελώριο χῶλλ. 'Εσπρωξε τὴν πρώτην πόρτα καὶ βρέθηκε σὲ μιὰ μεγάλη αἴθουσα. Κάθησε σὲ μιὰ πολυθρόνα κι' ἄρχισε νὰ παίξῃ βιολί. 'Επαίξε-ἔπαιξε ὡς ποὺ κουράστηκε. Εἶχε ἀρχίσει καὶ νὰ νυστάξῃ καὶ τᾶφησε. Τὴν ἴδια ὥρα ἀνοίξε ἡ πόρτα καὶ μπῆκαν μέσα δυὸ ψηλοὶ μαυροντυμένοι ἄνθρωποι κρατώντας

τας ἕνα ἀσημένιο φέρετρο. Τὸ ἀκούμπησαν κάτω κι' ἀθόρυβα βγήκαν κλείνοντας τὴν πόρτα. Μόλις ἔμεινε μόνος ὁ βιολιτζῆς, ἀντὶ νὰ φοβηθῇ, σηκώθηκε καὶ ἔσεκέπασε τὸ φέρετρο. Βρῆκε ἕνα μικροκαμωμένο γεροντάκο μὲ ψαρὰ γένεια.

— 'Αμᾶ ἀνοίξε τὸ καπάκι. ὁ γέρος σήκωσε τὸ χέρι του, ἀνοίξε τὰ μάτια του καὶ σηκώθηκε.

— 'Ελα μαζί μου, εἶπε στὸ βιολιτζῆ.

Κατέβηκαν σκάλες καὶ σκάλες ὡς ποὺ φθάσανε στὰ βαθειὰ τοῦ πύργου ὑπόγεια. Μέσ' στὸ ὑπόγειο βρισκόταν ἕνας μεγάλος σωρὸς ἀπὸ χρυσὰ νομίσματα. Ὁ γέρος τοῦ εἶπε:

— Θέλω νὰ μοῦ τὸν χωρίσῃς σὲ δυὸ ἴσους ἀκριβῶς σωρούς, οὐτ' ἕνα δουκάτο νὰ μὴ ἔχῃ ὁ ἕνας περισσότερο ἀπ' τὸν ἄλλον. 'Αλλοιῶς θὰ σὲ σκοτώσω.

'Αφοβὸς ὁ βιολιτζῆς ἄρχισε νὰ τὰ χωρίζῃ. Ὅταν ἔφθασε στὸ τέλος εἶ-

δε δτι τὰ δουκάτα ἦταν σὲ μόνὸ ἀριθμὸ καὶ φυσικά ὁ ἕνας σωρὸς θὰ εἶχε ἕνα περισσότερο. Δέ χάνει καιρὸ ὁ βιολιτζῆς, πιάνει ἕνα μαχαίρι καὶ κόβει τὸ δουκάτο στὰ δυὸ. 'Ετσι κι' οἱ δυὸ σωροὶ ἦταν ἀκριβῶς ἴσοι.

— Μ' ἔσωσες! τοῦ φώναξε ὁ γέρος. 'Εκατὸ χρόνια βράζω στὰ καζάνια τῆς κόλασης, ὡς νὰ βρεθῇ ἕνας ἄνθρωπος νὰ χωρίσῃ τὰ λεπτὰ μου στὰ δυὸ. Αὐτὴ τὴν τιμωρία μοῦ ἔδωλε ὁ καλὸς Θεὸς γιὰ νὰ τιμωρήσῃ τὴν τσιγκουνιά μου. Τόσοι καὶ τόσοι δὲν τὸ κατάφεραν κι' ἀναγκάστηκα νὰ τοὺς σκοτώσω. Ὁ ἕνας σωρὸς εἶναι δικός σου, τὸν ἄλλο νὰ τὸν δώσῃς στοὺς φτωχοὺς.

Αὐτὰ εἶπε τὸ γεροντάκι καὶ χάθηκε.

Ὅσο γιὰ τὸν βιολιτζῆ, αὐτὸς ἔγινε πλούσιος καὶ δὲν παίζει πιά βιολί, παρὰ ὅταν ἔχει κέφι.

(Ἀπὸ τὸ Γερμανικὸ)

ΒΑΣΟΥΛΑ Κ. ΜΠΟΥΡΝΙΑ

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟ HAPPY KOMPLEN

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΚΒ'.

'Ας ἀφήσουμε τώρα καὶ τὸν 'Αχαμνούλη νὰ ταξιδεύῃ, κι' ἄς ἴδωμε τί ἔκανε ἡ ὁμορφὴ ἐκείνη ἀρκουδιτσα, ἡ Σιδερονυχάτη.

Αὐτὴν λίγο ἔλειψε νὰ τὴ φάῃ ἡ λαίμαργία της. Καθὼς ἔξερε, οἱ ἀρκουδιὲς τρελαίνονται γιὰ μέλι. Δὸς τοὺς μέλι καὶ παρ' τὴν ψυχὴ τους, ποὺ λέει ὁ λόγος.

Γυρεύοντας ἡ Σιδερονυχάτη, ποὺ τοιγύριζε κι' αὐτὴ ἐλευθέρῃ, μπῆκε κρυφὰ σ' ἕνα χτήμα καὶ καί εἶδε μὲ χαρὰ τὴς πολλὰ κομβέλια, ποὺ τὰ εἶχαν στήσει ἀράδα-ἀράδα. 'Εκείνη τὴν ὥρα οἱ μέλισσες ἔβασκαν στ' ἀνθισμένα δέντρα καὶ χαμόδεντρα. Λίγες ἦταν μέσα στὰ κομβέλια γιὰ νὰ τὰ φυλάνε.

— Νά, έδω είναι τὸ ἐργοστάσιο τοῦ μελιού! εἶπε μέσα της ἡ Σιδερονυχάτη. Θά φάω πού θά χορτάσω!

Καί χωρίς νά χάση καιρό, ἀρπάζει τὸ πρῶτο κουβέλι καί χώνει μέσα τὴ μουσούδα της.

— Α, πόσο μέλι! Καί τί γλυκὸ πού εἶναι. Καί πῶς εὐωδιάζει!.. Τρώει, τρώει ἡ Σιδερονυχάτη, κι' εὐφραίνεται, καί δοξάζει ἀπ' τὴν καρδιά της τὸ Θεὸ τῶν ἀρκουιδίων.

Οἱ μέλισσες, ἐννοεῖται, τρέχουν, μαζεύνονται, τῆς ρίχνονται, τῆ σκεπάζουν σὰ σύννεφο. Ἀλλὰ τὸ περὶ τῆς Σιδερονυχάτης εἶναι τόσο χοντρό, πού πεντάρα δὲ δίνει γιὰ τὰ κεντριά τῶν μελισσῶν. Ἀς τιμι-

μποῦν ὅσο θέλουν. Ἐκεῖνη τρώει. Τρέχει ὅμως κιόλα, φεύγει, γιὰ νά μὴν τὴν ἰδῇ κανένας ἄνθρωπος στὸ χτήμα, καί τὴ χτυπήσει μὲ ξύλο ἢ μὲ τουφέκι. Τρέχει χωρίς νά βλέπῃ. Ὅλο σχεδὸν τὸ κεφάλι της εἶναι χωμένο μέσα στὸ κουβέλι, μέσ' στὴν κερήθρα. Τότε σκοντάβει σὲ μιὰ πέτρα καί πέφτει. Μὲ τὸ πέσιμο, τὸ κουβέλι τῆς φεύγει ἀπ' τὰ χέρια κι' ἀπὸ τὸ κεφάλι. Μὰ ὅταν σηκώνεται, ἡ Σιδερονυχάτη εἶναι τυφλή:

— Ἐνα παχὺ στρώμα ἀπὸ κεριά καί μέλια τῆς σκεπάζει τὸ κεφάλι ὅλο ὥς τὸ λαιμό. Οὔτε μάτια ἔχει πιά, οὔτε μύτη, οὔτε στόμα. Κι' ὅχι μόνο νά ἰδῇ δὲν μπορεῖ, ἀλλὰ οὔτε καλὰ-καλὰ ν' ἀναπνεύσῃ.

Τί νά κάμῃ; Πῶς νά γλυτώσῃ; Τὰ μέλια δὲν ξεκολλοῦν ἀπὸ πάνω της! Τοῦ κάκου πολεμᾷ. Θά σκιάσῃ!

Καί τρέχει τώρα, τρέχει σὰν τρελή.

Ποῦ πάει; Πουθενά! Τρέχει ἀπὸ τὴν ἀπελπισία της, γιατί δὲν ἔχει τί ἄλλο νά κάμῃ. Τρέχει κι' ὅπου τὴ βγάλει ἡ ἄκρη!

Κι' ἡ ἄκρη τοῦ δρόμου τὴ βγάδι στὸ ποτάμι!

Καθὼς εἶναι τυφλή, δὲν στέκεται καθόλου, παρὰ πέφτει στὸ νερό. Ἀλλ' αὐτὸ εἶναι ἡ σωτηρία της! Τὸ νερὸ τὴν ξεπλένει ἀπὸ τὰ μέλια καί τὰ κεριά. Τὸ κεφάλι της ἐλευθερώνεται. Τώρα βλέπει, ἀναπνέει καί κολυμπάει.

Καλὸ ταξίδι καί σύ, Σιδερονυχάτη!

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΣΥΜΠΟΝΙΑ

— Ὅταν ἡ Δημητρούλα πρωτοκατέβηκε ἀπὸ τὸ χωριὸ της καί μπήκε ὑπὲρ τῆς σ' αὐτὸ τὸ σπίτι, ὅλα τῆς φάνηκαν ὁμορφα, καινούρια, ἐκπληκτικά. Τὸ σπίτι μὲ τὰ πολλὰ δωμάτια καί τὰ περιποιημένα, ἀστραφτερὰ ἐπιπλά, τῆς ἐφάνηκε παλάτι σωστό. Κι' ἄθελά της τὸ σύγκρινε μὲ τὸ δικό τους, πού ἦταν ὅμοιο μὲ τὰ ἄλλα τοῦ χωριοῦ τους: Εἶχαν ὅλα σχεδὸν ἓνα δωμάτιο πού ἦταν μαζί σάλλα, κρεβατοκάμαρα, χῶλλ. Καί μιὰ κουζίνα πού χρησίμευε καί γιὰ τραπέζα. Καί τὰ μοναδικὰ τους ἐπιπλά ἦταν ἓνα σκρίνιο, πού ἀντικαθιστοῦσε τὴ ντουλάπα, τὴ σιφονιέρα, τὸ μπουφέ καμμιὰ φορά. Ἐνα κρεβάτι, μὲ σιδερένιες κολόνες κι' ὅλο κέντητο γύρο, ἓνα τραπέζι, καί ράφια

πὸν στόλιζαν πολὺχρωμα γυαλικά.

Τώρα βρισκόταν σ' ἄλλο περιβάλλον πρωτόγνωρο. Τὴν ἐθάμπωσε.

Καί δὲν ἔπαυε νά θαυμάζῃ, ἀρχίζοντας ἀπὸ τίς κυρίες.

Ἦταν ἡ κυρία μιὰ χήρα, ἀκόμα νέα. Καί δυὸ κορίτσια δεκαοχτὼ καί εἴκοσι χρονῶν, ψηλά ντελικάτα. Ἐκεῖνη, μ' ὅλο πού ἀκόμα δὲν εἶχε κλείσει τὰ δεκαεπτὰ της χρόνια, φαίνονταν μεγαλύτερη, ἔτσι γεμάτη, παχειὰ πού ἦταν. Μὰ κείνες εἶχαν πᾶν τους κάτι ἀλλοιώτικο, πού τὴν ἔκαμε νά σαστίσῃ καί νά μὴν τολμᾷ νά τίς κοιτάξῃ κατὰ μῆκος. Ἡ μεγαλύτερη τῆς ρώτησε:

— Πῶς σὲ λένε;

— Δημητρούλα, ἀπάντησε μὲ σκυμμένο κεφάλι.

— Εἶναι μακρὸ, ἀτέλειωτο. Δὲ σοῦ φαίνεται, Λιλίκα;

— Οὐ! Καί βέβαια. Νά τῆς τὰ λὰξουμε.

— Νά τὴ φωνάξουμε Μιμίκα. Συμφωνεῖτε, μαμμά;

— Ἀν θέλῃ καί κείνη...

— Τὴ λέτε! Δὲ θά τῆς ἀρέσῃ; Πῶς σοῦ φαίνεται... Μιμίκα; Θέλεις νά σὲ φωνάξουμε ἔτσι;

— Ἀφοῦ τὸ θέλεις ἐσύ... ἀπάντησε παίρνοντας θάρρος...

Ἡ Ντόλη ζάρωσε τὰ φρύδια. Πολὺ θάρρος ἔπαιρνε ἡ καινούρια ὑπηρέτρια. Ἐπρεπε νά τὴν κρατᾷ σ' ἀπόσταση.

— Δὲ θά μιλάς στὸν ἐνικό. Νά τὸ προσέξῃς αὐτό. Τὴ μαμμά θά τὴ λὲς «κυρία». Ἐμεῖς εἰμαστέ ἡ «δεσποινὶς Ντόλη» καί ἡ «δεσποινὶς Λιλίκα». Κατάλαβες; Ἐλὰ τώρα νά σοῦ δείξω τὴν κάμαρά σου, καί νά σὲ κατατοπίσω στὶς δουλειές.

Χρόνος πλησιάζει πού βρίσκεται ἡ Μιμίκα στὸ ξένο σπίτι. Ἐχει συνειθισθεῖ στὶς δουλειές καί στὴ ζωὴ τοῦ μονότονου καί ἡσυχου σπιτιοῦ. Μόνο πού δὲ θαυμάζει πιά οὔτε τὰ πολλὰ του δωμάτια, οὔτε τὰ κομψὰ ἐπιπλά. Ὁ νοῦς της πετάει πολὺ συχνά στὸ ἀπλὸ-φτωχικὸ σπιτάκι τοῦ χωριοῦ της. Καί πὺ πολὺ στὴν ἀγαπημένη της μαννούλα, στὰ δερφάκια της. Θυμᾶται τὴ γλύκα ποῦ νιωθε, ὅταν μαζεύνονταν τὰ βράδια τοῦ χειμῶνα, στὴν κουζίνα μέσα καί κουδέντιαζαν ἡ γελοῦσαν. Ἐπειτα, πῶς στριμωνόταν κάτω, στὸ πάτωμα, σὲ δυὸ στρώματα μπαλωμένα. Ἦταν ὅλα φτωχικά, μὰ ἡ στοργή, ἡ ἀγάπη μεγάλωνε τὴ ζεστασιά τους, ἔκρυβε τὴ φτώχεια καί τὴν ἀσχήμια τους.

Ἐνῶ τώρα...

Κοιμόταν σὲ καθαρὸ δωμάτιο, κι' ἔτρωγε καλὰ. Μὰ ἔνοιωθε κάθε μέρα καί πιότερο, πόσο ἦταν ξένη σ' αὐτὸ τὸ σπίτι. Ἡ κυρία ἦταν βυθισμένη στὴ λύπη τὴν ἀγιάτρευτη πού εἶχε νοιώσει ἀπὸ τὸ χαμὸ τοῦ ἀντρός της. Τὴν ἴδια μελαγχολικὴ διάθεση, εἶχε κληρονομήσει κι' ἡ μικρότερη κόρη κι' ἦταν πάντα λιγώλογη, σκεπτικὴ, ἀπομονωμένη. Πραγματικὴ «κυρία» ἦταν ἡ δεσποινὶς Ντόλη. Δὲν ἦταν βέβαια κακιά. Μόνο ἔδινε τίς διαταγὲς μὲ φωνὴν ἀπότομη, ἐπιτακτικὴ. Κι' ἡ φωνὴν Μιμίκα, δὲν εἶχε καμιά διάθεση νά παρακούσῃ...

— Τὸ ἀδερφάκι σου ἀπὸ τὸ χωριό, Μιμίκα. Πήγαινε νά δῇς τί σὲ θέλει. Καί φέρε το πάνω νά τοῦ δώσουμε κάτι.

Ἡ ὑπὲρ τῆς ἔφυγε. Ὅταν γύρισε στὸ σαλόνι ἦταν ἀλλαγμένη: Χλωμή, κομμένη, μελαγχολικὴ. Ἀπλῶς μὴχανικὰ κι' ἀρχισε νά μαζεύῃ τὰ φλυτζάνια ἀπὸ τὸ τραπέζι.

Ἡ ὑπὲρ τῆς ἔφυγε. Ὅταν γύρισε στὸ σαλόνι ἦταν ἀλλαγμένη: Χλωμή, κομμένη, μελαγχολικὴ. Ἀπλῶς μὴχανικὰ κι' ἀρχισε νά μαζεύῃ τὰ φλυτζάνια ἀπὸ τὸ τραπέζι.

— Τί ἔχεις Μιμίκα, κι' εἰσαι ἔτσι; Γιατί δὲν ἀνέβασες τὸ ἀδερφάκι σου πάνω;

— Τί νά κάμῃ κι' αὐτό, δεσποινὶς Ντόλη... ἀπάντησε μὲ μιὰ φωνὴν συρτή, μονότονη.

— Μὰ κάτι ἔχεις; Τί συμβαίνει; Λυγμοὶ ὀγκωσαν τὸ στήθος της καί τὰ μάτια της γέμισαν δάκρυα.

— Τί ἔχεις, παιδί μου; ρώτησε ἀνῆσυχά ἡ μαμμά.

— Πέθανε τὸ μικρὸ μας κοριτσάκι, κυρία.

Καί τὰ δάκρυα ἀρχισαν νά τρέχουν ἀκράτητα ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ κοριτσιοῦ. Ὁλόκληρο τὸ σῶμα της συγκλονιζόταν ἀπὸ τοὺς λυγμούς.

Ἀκούμπησε στὸ τραπέζι τὰ γυαλικά.

Ἡ μαμμά κι' ἡ Λιλίκα ἄφισαν τὴ συνειθισμένη τους ἀπάθεια. Σηκώθηκαν, πήραν τὴ μικρὴ καί τὴν ἔβαλαν στὸν καναπέ.

Ἡ Ντόλη χάθηκε. Σὲ λίγο γύρισε μ' ἓνα μπουκάλι κολώνια στὸ χέρι. Ἀρχισε νά τρίβῃ τοὺς κροτάφους τῆς Μιμίκας.

— Μαμμά! Πηγαίνετε στὸ δωμάτιό σας. Αὐτὴ ἡ σκηνὴ σὰς κάνει κακό. Κι' ἐσύ Λιλίκα, πήγαινε μὲ τὴ μαμμά. Ὅταν ἡσυχάσει ἡ Μιμίκα θάρρῳ κι' ἐγώ.

Ἐφυγαν. Κι' ἔμειναν οἱ δυὸ μονάχες.

— Ἀφίστε με, δεσποινὶς Ντόλη! Μοῦ πέρασε. Θά πάω στὴ δουλειά.

— Δὲν εἶσαι γιὰ δουλειά σήμερα. Θά πᾶς νά ἡσυχάσῃς.

— Μὰ ὅχι! Δὲν εἶναι ἀνάγκη!

— Ἐξέρεις πῶς πρέπει νά μ' ἀκοῦς πάντα. Κι' αὐτὴ τὴ φορὰ διατάζω. Πήγαινε!

Σηκώθηκε χωρίς μιλιὰ καί πήγε στὴν κάμαρά της. Ἐπῆσε πάνω στὸ κρεβάτι κι' ἀρχισε νά κλαίῃ μὲ ὑποκωφούς λυγμούς. Θεέ μου! Τί δυστυχία, νά βρίσκεται στὰ ξένα χέρια!

Γιὰ διακόσιες δραχμὲς ποῦδινε στὴ μητέρα της κάθε μῆνα, εἶχε στερηθεῖ ὅλες τίς ταπεινὲς χαρὲς τοῦ σπιτιοῦ της κι' ὅλη τὴ στοργὴ τῆς μαννούλας. Ἀκόμα κι' ἡ λύπη ἡ σημερινή, θά τῆς φαίνονταν λιγώτερο πικρή, ἂν τὴν μοιραζόταν μὲ τοὺς ἄλλους. Θά παρηγοροῦσε τὴ μαννούλα της καί θά λιγώστευε ὁ δικὸς της πόνος. Καί θά παρκοτεκόταν στὶς στερνὲς ὥρες τοῦ ἀγαπημένου μικροῦ.

Ἐνῶ τώρα, οὔτε νεκρὸ κᾶν δὲν τὸ εἶδε. Δὲν ἤθελε ἡ μητέρα της νά τὴν εἰδοποιήσουν παρὰ ἀφοῦ τὸ θάψουν. Κι' αὐτὸ τὴν πίκραινε κατὰ βάθος. Ἦσως τὴν ὥρα πού τὸ μικρὸ παρὰδινε τὴν ὑστατη πνοήν του νά γελοῦσε. Ὅχι βέβαια σ' αὐτὸ τὸ ἀγέλαστο

σπίτι, μὰ μὲ κάποιο ἐπεισόδιο τοῦ δρόμου.

Εἶναι, τῆς φαίνεται, μονάχη σὲ μιὰ ἐρημικὴ ἀπέραντη. Ἰσκιὸς τὴν κυκλῶνουν ἀπὸ παντοῦ. Φοβάται, τρομάζει, κλαίει δυνατὰ, σπαρακτικά. Θεέ μου! Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν λίγη συμπόνια; Ἐτσι μονάχη θά δέρνεται στὴ θλίψη καί στὴν ἀπόγνωση;

Μὰ ἡ πόρτα ἀνοίγει. Ἀθόρυβα κάποια σκιά πλησιάζει στὸ κρεβάτι. Δυὸ μπράτσα τὴν ἀγκαλιάζουν ἀπαλὰ στοργικά. Καί μιὰ φωνή, πρωτόγνωρη, φθάνει σταυτιά της:

— Μιμίκα! Μὴν κλαῖς πιά, παιδί μου!

Εἶναι ἀπίστευτο! Κι' ὅμως, ἡ δεσποινὶς Ντόλη βρίσκεται δίπλα της. Ἐκεῖνη μιλεῖ μ' αὐτὴν τὴν ἀπαλή, χαδιάρικη φωνή. Τὰ μάτια ἐκείνης εἶναι δακρυσμένα. Κάτι γλυκὸ ἀπλώνεται στὴν ψυχὴ τῆς ταπεινῆς δουλίτσας.

— Ἐσεῖς, δεσποινὶς Ντόλη! Γιατί ν' ἀνησυχῆτε;

— Δὲ μποροῦσα νά σ' ἀφήσω ἔτσι, βυθισμένη στὴ θλίψη σου.

— Πονεῖτε λοιπὸν καί σεῖς;

— Ἀθελά τῆς ἔφυγε ἡ φράση. Καί περίμενε μάλωμα. Ἀλλὰ ἡ Ντόλη κούνησε θλιβερὰ τὸ κεφάλι.

— Πιότερο ἀπ' ὅσο φαντάζεσαι, μικρὴ μου. Μὰ βλέπεις τὰ χάλια τῆς μαμμάς καί τῆς Λιλίκας. Ἀν κι' ἐγὼ παρὰσυρθῶ ἀπ' τὴ λύπη, τί θά γίνουν ἐκεῖνες; Ἐτσι ἀναγκάζομαι νά προσφέρω τοὺς ὅμους μου γιὰ νά στηρίξω τὸ σπίτι μας. Στὴν ἀρχὴ αὐτὸ ἦταν κομμάτι δύσκολο. Μὰ τώρα συνήθισα. Καί τὸ βρίσκω σχεδὸν γλυκὸ νά ὑποφέρω γιὰ ν' ἀπαλλαχθῶν οἱ ἄλλοι ἀπ' τίς φροντίδες.

— Μὰ δὲ γελᾶτε ποτέ. Καί σὰς νομίζω... σὰς νομίζω... κακὴ.

— Δὲ γελῶ, ἀλήθεια. Οἱ χαρὲς μου εἶναι βαθύτερες, ψυχικὲς. Μονάχα ὅποιος βρίσκεται στὴ δική μου θέση μπορεῖ νά μὲ νοιώσῃ. Ὅσο γιὰ κακὴ... Γιατί μὲ νομίζεις ἔτσι;

— Εἶμαι καυτὴ, ξέρετε... Ἀγράμματη χωριατοπούλα... Μὰ τώρα, πού μοῦ μιλήσατε ἔτσι, κατάλαβα πῶς εἴθε πολὺ καλὴ μὰ δὲ φαίνεται. Ἡ φωνή σας μονάχα, ἡ συμπόνια πού δείξατε μὲ παρηγόρησε.

Ἀλήθεια, στέγνωσαν τὰ δάκρυα. Κι' ἀπ' τὴν ψυχὴ της ἔφυγε κείνο τὸ βάρος τὸ ἀβάσταχτο, πού τὴν πλῆγωνε τόσο βαθιά. Νοιώθει τώρα, πόσο εἶναι γλυκὸ, νά σκύβῃ πάνω σου ἓνας ξένος, νά μοιράζεται τὴ θλίψη σου, νά σοῦ χαρίζῃ τὴν συμπόνια του. Καί τὸ σπίτι τοῦτο τὸ μεγάλο ἔπαψε νά τῆς φαίνεται, σὰν ἄλλοτε, ξένο.

ΕΛΕΝΗ ΡΕΖ-ΖΑΦΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΑΛΟΘΥΜΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΚΟΘΥΜΗΤΑ

ΤΑ ΚΕΡΑΣΙΑ

— Ἐνα ἀπὸ τὰ πιὸ καλοθύμητα περιστατικά τῆς παιδικῆς ζωῆς μου, εἶναι καί τὸ μάθημα πού μοῦ ἔκανε ὁ πατέρας μου μὲ τὰ κεράσια, καί νὰ πῶς:

Ἐκεῖ πού ἀποτρώγαμε τὸ μεσημεριανὸ φαί μας, οἱ γονεῖς μου κι' ἐγώ, εἶδα τὴ μητέρα μου νά σηκωκωθῇ ἀπὸ τὴ θέση της, νά πάῃ στὸ διπλὰνὸν δωμάτιο, καί γυρίζοντας, νά κρατᾷ στὰ χέρια της ἓνα βαθὺ πιάτο γεμάτο κεράσια.

Αὐτὸ ἐνῶ τὸ ἀπίθωνε στὸ τραπέζι, εἶπε γλυκόλαλα: «Καί τοῦ χρόνου κεράσια!» — σὰν πρωτόφαντο φρούτο γιὰ τὴν ἐποχὴ — «Καί τοῦ χρόνου!» ἀντιφώνησε ὁ πατέρας μου μὲ τὴ μεταλλικὴ φωνή του.

Ἐγώ, βλέποντας τοὺς ὠραίους ἐκείνους καρπούς μὲ τὸ ἰδιαιτέρὸ τους χρῶμα τὸ κερασὶ, καί πού ἔχουν τραγανὸν σάρκωμα, γεμάτο γλυκοὺς καί δροσεροὺς χυμούς, ἐξεφώνησα ἄθελα ἓνα ἄα!..

Ἐκτύπησα ἀπὸ χαρὰ τὰ χέρια μου, καί ἀμέσως ἐνίωσα κάτι σὰν γαργάλισμα μέσα στὸ στόμα μου, πού τὸ ἔκανε νά γεμίσῃ ἀπὸ τὴ νόστιμη ἐκείνη γλύκα, πού μᾶς δίνει τὸ ἀντίκρουσμα καρποῦ γλυκοῦ, ἡ νόστιμου φαγητοῦ. Ἀνασηκώθηκα ἀπὸ τὸ κάθισμά μου καί ἀπλώσα σ' αὐτὰ μὲ λαχτάρα τὰ χέρια μου.

Μὰ τὸ κίνημά μου τὸ ἀντίκοψε ὁ πατέρας μου μὲ ἓνα:

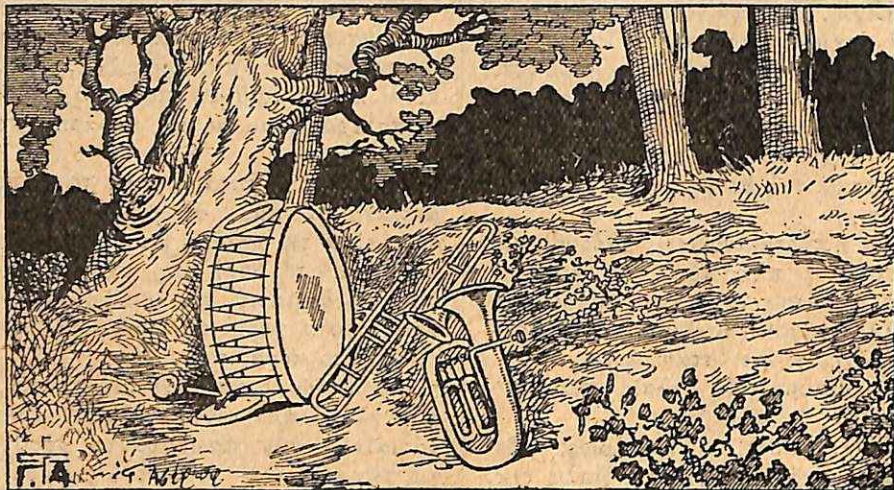
— Στάσου καί μὴ βιάζεσαι, γιατί ἔχουμε πρῶτα ἄλλη δουλειά, κύριε Παναγιῇ — ἔτσι μ' ἔλεγε ὅταν ἤθελε νά μὲ πάρῃ στὸ ἀστέιο. — Ἀπὸ σήμερα μὲ τὰ φρούτα, θά σοῦ κάνω ἀριθμητικὴ, εἶναι πιά καιρός, ἀφοῦ περπατᾷς στὰ ἐφτά, καί θά εἶχες πᾶει σχολετο ἀπὸ τὸν Σεπτέμβρη πού μᾶς πέρασε, ἂν δὲν ἀρρώσταινες τότε βαρεῖα. Θά πᾶς ὅμως τοῦτον πού μᾶς ἔρχεται, καί γιὰ νά κερδίσουμε λίγο ἀπὸ τὸν χαμένο καιρό, ἀρχίζουμε ἀπὸ σήμερα τὸ μάθημα.

Μιλώντας, ἔβαλε μπροστά μου ἓνα καθαρὸ ρηχὸ πιάτο, καί μέσα σ' αὐτὸ ἀρχισε νά ρίχνῃ ἀπὸ τὰ κεράσια μετρούντάς τα, ἓνα, δυὸ, τρία, ὥς τὰ δέκα.

Τὰ ἴδια τὰ ξαναμετρήσαμε μαζί δυὸ-τρὶς φορές, ὕστερα μὲ ἀφῆσε νά τὰ μετρήσω καί μοναχός μου, καί σὰν τὸ ἔκανα χωρὶς λάθος, μοῦ εἶπε νά φάω ἓνα ἀπ' αὐτά.

Ἀμὰ τὸ ἔφαγα, μ' ἔβαλε πάλι νά μετρήσω πόσα εἶχα στὸ πιάτο, καί μετρούντας τα, τὰ βρήκα ἐννιά.

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝ

Μερικοί μουσικοί άφησαν εδώ τα όργανά τους και αναπαύονται. Πόσους βλέπετε :

(Άνεκοινώθη υπό Γεωργίου 'Αβέρωφ)

Τότε μου έδωσε να καταλάβω, πώς ήταν πάρομαι και φάμε ένα από τα δέκα, μένουν έννιά, πώς μένουν όκτώ, ένα πάρομαι και φάμε ένα από τα έννιά, και έφτά ένα πάρομαι ένα από τα όκτώ. Έτσι έγινε ως που έφαγα και το τελευταίο κεράσι.

Σαν άδειασε το πιάτο, με έβαλε να πάρω άλλα δέκα μοναχός μου, και να τα μετρήσω πάλι, όπως είχε μετρήσει εκείνος τα πρώτα.

Αφού τα μέτρησα, μ' άφησε να τα φάω, κι' έδω τελείωσε το πρώτο μάθημα, που για μένα ήταν ένα καινούργιο παιχνίδι.

Η αριθμητική με τα κεράσια μου άφησε μια τόσο βαθειά και ευχάριστη εντύπωση, που δεν έβλεπα πότε να ξανάρθω ή ώρα του βραδυού φαγητού για να ξαναγίνω το μάθημα.

Συλλογίστηκα όμως, πώς το βράδυ ακόμα θάρροσε, και πώς πριν απ' αυτό είναι το απόγεμα, που έτρωγα πάντα μια φέτα ψωμί με ένα κομματάκι τυρί, ή αλειμμένη με γλυκό.

Γι' αυτό ζήτησα από τη μητέρα μου, αντί του τακτικού απογεματινού, να μου έδινε δέκα κεράσια για να μάθω, όπως τής είπα, πιδ καλά το μέτρημα και να το κάνω το βράδυ στον πατέρα μου χωρίς λάθος.

Όταν εκείνη μου τα έδωσε στο πιάτο, τα μέτρησα ένα-ένα, και αφού τα βρήκα τόσα, άρχισα να τα τρώω, έπειτα τής ξαναζήτησα άλλα δέκα μά' δεν μου έδωσε, γιατί, καθώς μου είπε, τα πολλά φρούτα φέρνουν αρρώστεια στην κοιλιά των παιδιών, κι' αν τάχθελα μόνο για το μέτρημα, μπορούσα να το κάνω με τα κουκούτσια.

Ακολούθησα τη συμβουλή της και

για πολλή ώρα μετρούσα με τα κουκούτσια. Το βράδυ όταν ήρθε ο πατέρας μου, έτρεξα και του είπα με χαρά πώς έμαθα και μετράω καλά ως το δέκα.

— Αυτό θα το δούμε τώρα που θα καθήσουμε στο τραπέζι, μου είπε γελώντας.

Όταν ήρθε ή ώρα του φρούτου, ο πατέρας μου μου έβαλε κεράσια στο πιάτο μετρώντας τα ένα-ένα, και αφού τα μέτρησα κι' εγώ, μου είπε να τα φάω.

Το ίδιο αυτό μάθημα-παιχνίδι γινόταν πέντ' έξη ακόμα μέρες, μεσημέρι βράδυ από τον πατέρα μου, και το απόγεμα το έκανα μοναχός μου.

Σαν έμαθα καλά το μέτρημα ως τα δέκα, φθάσαμε και ως τα είκοσι, κι' ακόμη, μ' έμαθε να μετρώ ως τα δέκα, δύο δύο, τρία τρία, τέσσερα τέσσερα, πέντε πέντε, και μαζί μ' αυτά μ' έμαθε, πώς αν μετρήσουμε πέντε φορές από δυο κάνουν δέκα, και τρεις φορές από τρία κι' ένα ακόμη, κάνουν πάλι δέκα.

Έπειτα μ' έβαζε και χωρίζα τα δέκα από δυο δυο, από τρία τρία, κι' έμενε ένα, από τέσσερα τέσσερα κι' έμεναν δυο, κι' έτσι χωρίς να το καταλάβω απ' εκείνη την ημέρα, πρώτα με τα κεράσια κι' αργότερα με τα βερούκια, έμαθα το μέτρημα των αριθμών, κι' ακόμη να κάνω πρακτικά τις τέσσερις πράξεις της αριθμητικής με λίγους αριθμούς.

Υστερα από λίγες μέρες, μου πήρε πλάκα με ίσα χαράκια από την μια μεριά και από την άλλη με όριζόντια και κάθετα, που έκαναν έτσι τετραγωνάκια, και μέσα σ' αυτά μου έγραφε με κοντύλι τους αριθμούς α-

πό το ένα ως το δέκα, και μου έδειξε πώς να τους ξαναγράφω μόνος μου στα παρακάτω τετραγωνάκια.

Όταν άρχισα να τους γράφω νόμιζα πώς πίσω απ' αυτούς ήταν κρυμμένα ανάλογα κεράσια και βερούκια, που σε λίγο θα ξεπρόβαλαν.

Αφού έμαθα καλά να γράφω τους αριθμούς ως τα δέκα, σιγά-σιγά προχώρησα με τη βοήθεια του πατέρα μου και ως τα διακόσια.

Αργότερα μου πήραν κι' ένα αλφαβητάριο· μ' αυτό ή μητέρα μου, μ' έμαθε τα είκοσι τέσσερα γράμματα και το συλλαβισμό.

Τα γράμματα όμως για να τα μάθω κοπίασα· δεν ήταν σαν τους αριθμούς, που τους έμαθα παίζοντας με τα κεράσια.

Έτσι όταν ήρθε ο Σεπτέμβριος για να πάω στο σχολείο, ήξερα να διαβάζω, να μετρώ, να γράφω τους αριθμούς ως τα διακόσια, και να κάνω πρόσθεση, αφαίρεση, πολλαπλασιασμό και διαίρεση με το νοῦ, ως τα είκοσι.

Την πρώτη ημέρα, που με πήρε ο πατέρας μου από το χέρι για να με πάη στο σχολείο, στο δρόμο μου είπε, να κοιτάζω πάνω σε κάθε ξώπορτα κάτι βαθυγάλαζες τετράγωνες πλακίτσες που είχαν αριθμούς με ασπρο χρώμα και να του τους λέω.

Αρχισα να τους προσέχω, κι' ως που να πάμε στο σχολείο που ήταν μακριά από το σπίτι μας, πάνω κάτω ένα τέταρτο τής ώρας, δεν θυμάμαι να λάθωσα σε κανέναν.

Με την απασχόληση αυτή, φθάσαμε χωρίς να το καταλάβω στην ξώπορτα του σχολείου.

Το σχολείο ήταν ιδιωτικό σε κεντρικό μέρος κι' ο δρόμος που περνούσε μπροστά από την είσοδό του, το χώριζε από ένα μεγάλο δημοτικό κήπο, γεμάτο δέντρα κι' άλλα φυτά. Ο Διευθυντής του σχολείου που μ'αξ έδέχθη, ήταν ένας μεσόκοπος άνθρωπος, ψηλός, με μαλλιά κατσαρά που είχαν αρχίσει να σπρίζουν.

Πρώτησε τον πατέρα μου αν με πήγαινε για πρώτη φορά σχολείο.

— Ναί, αλλά ξέρει και διαβάζει, και μετράει ως τα διακόσια. Και του εξήγησε πώς πρώτα από τα γράμματα, με είχε μάθει την αριθμητική, και με παιδιό τρόπο.

Ο Διευθυντής ακουοντάς τον χαμογέλασε, είπε πως εύρισκε την μέθοδο με τα κεράσια πολύ καλή, δεν μπορούσαν όμως να τη χρησιμοποιήσουν στα σχολεία, γιατί έπρεπε να είναι σχολεία και μανάδικα μαζί.

(Το τέλος στο ερχόμενο)

ΠΑΝΑΓ. ΣΕΦΕΡΑΝΣ

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό MARK TWAIN

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— Σε έλα αυτά φταίει ο πατέρας του, συνέχισε. Δεν έγινε παρά μονάχα αρχάγγελος, εγώ που προορίζομαι να γίνω Πάπας. Ο πατέρας του φταίει που δεν έγινε Πάπας.

Ο βασιλιάς κουνήθηκε στον ύπνο του. Αθόρυβα έτρεξε κοντά του ο έρμητης, γονάτισε μπροστά στο στρώμα του και έσκυψε το κεφάλι πάνω από το κοιμισμένο παιδί. Ο Έδουάρδος κουνήθηκε και πάλι, άνοιξε τα μάτια του, μα την ίδια στιγμή τα ξανάκλεισε και ή ήρεμη αναπνοή του έδειχνε πως είχε πάλι κοιμηθεί βαθειά. Ο έρμητης έμεινε λίγα λεπτά ακουνητος στην ίδια θέση και τον παρατηρούσε προσεκτικά. Υστερα σιγά-σιγά σηκώθηκε κι' απομακρύνθηκε ψιθυρίζοντας:

— Είναι περασμένα μεσάνυχτα. Μπορεί να φωνάξη και να βρισκεται κανείς κοντά να τον ακούσει.

Αρχισε να ψαχουλεύη σ' όλες τις γωνιές και να μαζεύη ό,τι κουρέλια και παλιόσκονια έβρισκε. Υστερα πλησίασε το στρώμα του βασιλιά, και με μεγάλη επιτηδειότητα, δίχως να ξυπνήση το παιδί, του έδεσε σφιχτά τα δύο πόδια. Μετά προσπάθησε να του δέση και τα χέρια του, μα το παιδί τραβούσε πότε το ένα πότε το άλλο, την ώρα που δοκίμαζε να τα τυλίξη με το σχοινί. Εκεί όμως που είχε απελπισθεί σχεδόν έντελως πως θα τα κατάφερνε, ο Έδουάρδος σταύρωσε τα χέρια του μονάχος του στο στήθος. Το άλλο δευτερόλεπτο ήταν κιόλας δευμένα· υστερα ο έρμητης έδεσε μ' ένα κουρέλι τα σαγόνια του παιδιού και έκανε ένα σφιχτό κόμπο ψηλά στο κεφάλι του. Και έλα αυτά τόσο σιγά, προσεκτικά και επιδέξια, που ο μικρός έξακουούθησε να κοιμάται δίχως να ξυπνήση διόλου.

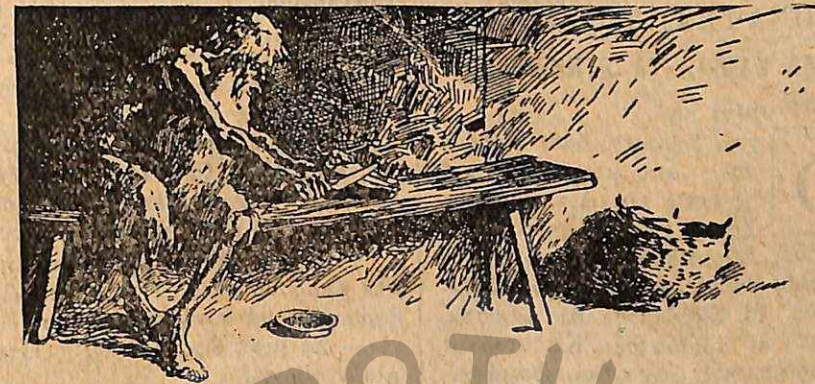
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

Βοήθεια, Χένδον!

Ο γέρος σύρθηκε έρποντας σαν τη γάτα και έφερε κοντά στο στρώμα του παιδιού τον πάγκο μαζί μ' ένα του τά σφενγκά. Εκάθησε στον πάγκο, έτσι που ή μορφή του από το ένα πλευρό φωτιζόταν απ' την φωτιά που έκαιγε στο τζάκι, κι' από το άλλο ήταν δόλοτελα βυθισμένη στη σκιά. Είχε καρφώσει τα άγριεμένα μάτια του επάνω στο κοιμισμένο αγόρι και το παρατηρούσε προσεκτικά, δίχως να έχη συναίσθηση τής ώρας που περνούσε.

Έξακολουθούσε με φανερή ευχαρίστηση να ακονίζη το μαχαίρι του μουρμουρίζοντας και χασκογελώντας.

Έτσι όπως ήταν σκυφτός, ή στάση του κι' ή έκφραση του τον έκαναν να μοιάζη με μια πελώρια άράχνη που απολαμβάνει, βλέποντας την άμοιρη μυγίτσα που μπλέχτηκε στα δίχτυα της. Κοίταζε μπροστά του βυθισμένος στην απόλαυση αυτήν, όταν άξαφνα αντίληφθηκε πως τα μάτια του παιδιού ήταν ερθάνοιχτα και τον κοίταζαν με τρόμο, αυτόν και το μαχαίρι. Ένα διαβολικό χαμόγελο παραμόρφωσε το πρόσωπό του και δίχως να κουνήθη καθόλου

«Κι' άρχισε να ακονίζη το μαχαίρι». (Σελ. 386, στ. γ').

ή να πάψη το τρόχισμα του μαχαίριού, ρώτησε:

— Γιέ του Έρρίκου του Η', έκανες την προσευχή σου;

Ο βασιλιάς δοκίμασε να λύση τα δεσμά του, μα παιδεύτηκε μάταια. Απ' το σφιχτοδεμένο στόμα του δεν μπόρεσε να βγάλη παρά ένα πνιγμένο βογγητό κι' αυτό ο έρμητης το θεώρησε γι' απάντηση στην έρωτήσή του.

— Όστε λοιπόν προσευχήθηκες; "Ε, τότε προσευχήσου άλλη μια φορά. Πές την προσευχή των μελλοθανάτων.

Ο βασιλιάς ανατρίχιασε σύγκορμος και το πρόσωπό του χλώμιανε. Προσπάθησε και πάλι να ελευθερωθη απ' τα σχοινιά που τον τύλιγαν, γυρίζοντας πότε από το ένα πότε από το άλλο πλευρό, και βάζοντας όλη την δύναμή του για να χαλαρώση τα δεσμά του. Ο γέρος τον παρατηρούσε με ικανοποίηση κουνώντας επιδοκιμαστικά το κεφάλι του· έξακολουθούσε να ακονίζη το μαχαίρι μ' όλη του την ήσυχία και μουρμούριζε:

— Οί στιγμές είναι πολύτιμες. Δεν σου μένουν πολλές ακόμη. Πές την προσευχή των μελλοθανάτων.

Ο βασιλιάς έβγαλε ένα βαθύ κι' απελπισμένο βογγητό και σταμάτησε τις μάταιες προσπάθειές του. Είχε λαχανιάσει· δάκρυα είχαν πλημμυρίσει τα μάτια του και έτρεχαν στα μάγουλά του· μα το αξιολύπητο αυτό θέαμα δεν προκάλεσε ούτε την ελάχιστη συγκίνηση στον αίμοδόρο γέρο.

Είχε αρχίσει κιόλας να χαράζη· ο έρμητης είδε πως πλησίαζε ή ή-μέρα και είπε γοργά και κάπως ανυπόμονα:

— Δεν θα μωρέσω ναπολεύω πολλήν ώρα ακόμη αυτό το θέαμα. Η νύχτα πάει να τελειώση. Για μένα πέρασε δλόκληρη σαν μια στιγμή, και όμως θα μπορούσα ένα χρόνο δλόκληρο να απολαμβάνω τον θρίαμβό

μου. "Ε, σύ, γιέ του άθεου πατέρα σου, κλείσε τα μάτια σου αν δεν θέλεις να ιδής...

Η γλώσσα του άρχισε πάλι να μπερδεύεται. Ο γέρος έπεσε γονατιστός με το μαχαίρι στο χέρι και έσκυψε πάνω από το παιδί που άγκομαχούσε.

Ακου! Φωνές ακούστηκαν απέξω! Το μαχαίρι έπεσε από τα χέρια του τρελλού έρμητη, έρριξε γοργά μια προβιά πάνω από το κεφάλι του Έδουάρδου και τινάχθηκε όρθιος τρέμοντας. Οί όμιλίες ακουόταν πλησιέστερα, έμοιαζαν σαν να καυχάδιζαν δυο-τρεις άνθρωποι μεταξύ τους θυμωμένοι. Υστερα ακούστηκε θόρυβος πάλης και φωνές που ζητούσαν βοήθεια και βήματα ανθρώπων που απομακρύνονταν τρέχοντας. Την άλλη στιγμή ακούστηκαν δυνατά χτυπήματα στην πόρτα και μια φωνή φώναζε ανυπόμονα:

— "Ε, ανοίξτε! Ανοίξτε γρήγορα, που να πάρη ή όργη!

Η φωνή αυτή άντήχησε σαν την γλυκύτερη μουσική σταυτιά του μι-

ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς **Α' Περιόδου** (1879 - 1893) ἵπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἐξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἐκαστος τόμος δρχ. 25, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. 28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. 35 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς **Β' Περιόδου** (1894 - 1931), ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 38 ἐν ὁλῳ. Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894 - 1928 τιμῶνται ἕκαστος ἀρραφὸς δρχ. 80 καὶ ραμμένος δρχ. 85. Οἱ δὲ Τόμοι τοῦ 1929, 1930 καὶ 1931 τιμῶνται ἕκαστος ἀρραφὸς δρχ. 110 καὶ ραμμένος δρχ. 115.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἐκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἀνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρχ. 5 ὁ ἀρραφὸς καὶ δρχ. 15 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. 23 εἴτε ἀρραφὸς εἴτε ραμμένος.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 260ου Διαγωνισμοῦ Δόσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεῖται μέχρι τῆς 23 Σεπτεμβρίου.

456. Δεξιόχειρος

Ὡ σὺ, ἀρχαίε, ἀθάνατε,
Ἡρωϊκὴ μου βασιλιά!
Θεοῦ εἰς' ὧς τὴ μέση σου
Ποῦ ὅλους τοὺς φοβίξει,
Μὰ ἀπλὸ φωνῆεν στήν κοιλιὰ,
Κι' ἡ οὐρά σου... μᾶς φωτίζει!
Νέα Ἑλλάς

457. Στοιχειόγραφος

Ὅπως εἶμαι ἂν μάφησῃς,
Θὰ μὲ βοῆς μπρὸς στὸ παχνί.
Κι' ἂν κεφάλι μοῦ κολλήσῃς,
Ψάξε στή Γραμματικὴν.
Πέτρος Μιχαηλίδης

458. Μεταγραμματισμός

Ἄν τὸ δεύτερό του ἀλλάξῃς,
Χάνεται σὲ μιὰ στιγμή
Κι' ἀπ' τὸν Ὀλυμπο ὅπου ἦταν,
Βρίσκεται κάτω ἀπ' τὴ γῆ.
Παγασαία

459. Στοιχειοτονογράφος

Ἐχω κι' ἐγὼ σὺν τὴν Ἀλφάβητο
Εἰκοσιτέσσερα στοιχεῖα...
Μὰ ὅταν τὸ πρῶτο μου ἀλλάζετε
Καὶ τὴ βαρεῖα μου ἀνεβάζετε,
Προφήτη ξακουσμένο κάνετε
Μὲ πόση, βλέπετε, εὐκολία!
Πληρωμένος Ἀετὸς

460. Δικτυωτὸν

===== Ἡγεμὼν τ. Ἰουδαίας
===== Ἑλληνικὴ πόλις
===== Χώρα τῆς Ὁκεανίας
===== Ἐργαλεῖον
Καὶ καθέτως τὰ αὐτά.
Νάρκισσος

461. Κρυπτογραφικὸν

1 2 3 4 5 6 4 7 1 8 = Ρωμαῖος Ἀυτοκράτωρ
2 4 6 7 = Ἀνὴρ τῆς Π. Γραφῆς
3 1 2 6 1 7 = Πόλις τῆς Ἰαπωνίας
4 2 4 3 6 1 7 = Μικρὸν πλοῖον
5 6 4 8 = Σοφὸς
6 4 5 4 = Νῆσος τῆς Ὁκεανίας
7 4 1 8 = Ἱερὸν
8 4 7 1 8 = Χόρτον
Μακεδονικὸν Ἐντελεβὰς

462. Πτερωτὸν Γράμμα

Αἱ κάτωθι ζητούμεναι λέξεις ἔχουν ἐν γράμμα κοινόν—τὸ πτερωτὸν—τὸ ὁποῖον ἀπαντᾷ πρῶτον εἰς τὴν πρώτην, δεύτερον εἰς τὴν δευτέραν, τρίτον εἰς τὴν τρίτην καὶ οὕτω καθέξῃς:

Κράτος τῆς Εὐρώπης—Ρωμαῖος αὐτοκράτωρ—Μυθικὸς βασιλεὺς—Ἀρχαῖος ἱστορικός—Χώρα τῆς Ἑλλάδος.
Πρόμαχος τῆς Ἐλευθερίας

463. Ἀριθμητικὴ διὰ Δέξων

Κτίτωρ ἀθανάτων πόλεως—Νῆσος τοῦ Αἰγαίου—Σύμφωνον (+ Μυθικὴ βασιλόπαις τοῦ Ἀργεῖου—χρονικὸν ἐπίρημα=) υἱὸς τοῦ Ἰακῶβ (+ Νῆσος τοῦ Αἰγαίου ἀνθος τοῦ ἀγροῦ=) ἀντωνυμία.

Ἀθροισμα ὑπολοίπων: Ποταμὸς τῆς Γαλλίας.

(Ὁρθογραφία δὲν τηρεῖται).

Ταρζάν

464. Γρίφος

ε ε ε
ε ε ε ε
Ὡ, θές π θές π τόδ' Ραμὰ
ε ε ε ε
ε ε ε ε
Ἀρτανιάν

Λ Υ Ξ Ε Ι Σ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 19

49. Ἰσαάκιος (Ἰσαάκ, Ἰος).—250. Ἐκάβη (ε, κά, βῆ).—251. Νοῦς-οὐς.—252. (Ἀκυρώνεται). 253.

Π Η Γ Α Σ Ο Σ 254. ΣΠΟΓΓΑ-
Η Α Ο Τ ΔΙΕΙΑ (Πλάσις,
Γ Α Γ Γ Δ Ι Α Ὀλγα, Γαλιλαία,
Α Γ Ο Μ Ἀγλαΐα, Λίπος,
Σ Ο Λ Ο Μ Ω Ν ἱππασία, ἐπέλα-
Ο Ι Ω Ο σις).—255-259.
Σ Τ Α Μ Ν Ο Σ Διὰ τοῦ Τ: τάλας
(ἢ Ἀτλας,) χιτών,

κότινος, ἄλτης, ἄτιμος.—260. Ζώγρει καὶ μὴ κάτανε.—261. Αἱ Μοῦσαι ἦσαν ἐννέα (ἐμοῦ, σὲ εἰς ἄν, ἐν ε α.)—262. Pinson (pin, son).—263. A l'œuvre l'on connaît l'artisan.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΒ'—351]

ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ.—Ἔλντα: Εἶναι μιὰ ἀφελὴς καὶ ζωηρὴ μικρούλα, με κανονικὸ σῶμα, με γλυκὰ ματάκια κασταὰ καὶ καστανόμαυρα κατὰρὰ μαλλάκια τῆς ἀρᾶσει πολὺ ἡ μουσικὴ καὶ εἶναι συμπαθησάτη, ὅταν προσφέρει τὰ γαλλικά.

Γιολάντα

[ΑΒ'—352]

Χαιρετῶ τὸν Διαπλάσσομο. Ἀλληλογραφῶ παντὸς εἶδους με Μεγάλῃν Τάξιν. Δ/σις: Δθα Μελισσινὸς (διὰ W. J. O. μήρου 29, Ἀθῆναι.

Σφιγξ

[ΑΒ'—353]

Φεύγοντας γιὰ ἐξοχή, ἐξακολουθῶ ν' ἀνταλλάσσω ἡθοποιοὺς, τετραδιάκια. Στείλατε: Κονδυλίαν Χαλζοῦπη, Ἀλιβερίον Εὐβοίας.

Δουγαριά

[ΑΒ'—354]

Ἀλληλογραφῶ καὶ ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικά με ὅλες τίς μικρὰς Διαπλάσσοπούλες. Θίαβη, θέξασαι; Δ/σις: Βασιλείον Τσαπαλῆραν, ἱατρὸν Ἀμαλιάδα, διὰ:

Καμέλιαν

[ΑΒ'—355]

Ἀνταλλάσσω κάρτες με ὅλα τὰ Διαπλάσσοπούλα γράφεται Κυρία Μ. Μήλωνος, ὁδὸς Δελχηγώρη 22, Ἀθῆναι, διὰ τὴν:

Μαύρη Μάσκα

[ΑΒ'—356]

Προκηρύσσουμε τοὺς ἐξῆς διαγωνισμούς: 1) Ποῖος Σύλλογος εἶναι καλύτερος; 2) Ἀγράφων καρτῶν ἡθοποιοῦν. 3) Καρτῶν. Προθεσμία δέμηνας, συμμετοχὴ γιὰ καθένα χωριστὰ δυὸ δραχμῆς, γιὰ ὅλους πέντε. Γιὰ τὰ βραβεῖα βασισθῇτε στὴν ἐκλογὴ μας. Δ/ση: (ΑΒ'—322).

Σεπεσόμενος Δόσος—Ταρζάν

[ΑΒ'—357]

Υποψηφία Δημοψηφίσματος
ΘΛΙΜΜΕΝΗ ΓΟΗΤΕΙΑ
[ΑΒ'—358]

Ἀνταλλάσσουμε τετραδιάκια, τοπεῖα, ἡθοποιοὺς. Εὐγενικά Διαπλάσσοπούλα, περιμένουμε. Δ/σις: Ε. Δ., Κουντουριώτου 110, Πειραιᾶ.

Ἐδίθ, Ξανθὸ Ποντικόν

[ΑΒ'—359]

Μιὰ μόνη κάρτα ἡ τετραδιάκι ἀπ' ὁλοῦς-ὅλες θὰ με χαροποῦσας. Ἀπαντᾷ ἀμέσως. Οὐράνιο Τόξο. Νέλλη, Κυρὰ τῆς Θάλασσας, Ἑρεϊκή, Διαδάτη, Κυρὰ Φροσύνη, Ἀγνή, Ριγολέτο, Σαπουνόφουσα, Δούλη Δωδεκάνησος, θέλετε: Πρόξενον Ὀλλανδίας, Κέρκυρα, διὰ

Λυσόχαρτο

[ΑΒ'—360]

Θὰ ἤθελα μιὰν κάρτα ἀπὸ τοὺς: Μικρομέγαλη, Λιάνα, Δον-Ζουὰν καὶ Φάουστ. Δ/σις: Ρ.Ο.Β. 265, Λευκωσία Κύπρου. ΕΞΗΜΟ ΚΥΠΡΙΟΤΑΚΙ

[ΑΒ'—361]

Υποστηρίζετε τριδραχμο διαγωνισμό ἀγράφων ἡθοποιοῦν. Βραβεῖα ἐκλεκτά. Ἀλλίκαν Μανουσάκη. Ἄγιον Φανουρίου 48, Ἀθῆναι.

Ναπολεόννη

[ΑΒ'—362]

Ἀντιδῶ, Μικρὸ Ἡπειρωτάκο, Τριπολιτωτάκι, ἀνταλλάσσουμε τετραδιάκια; Δ/σις: (ΑΒ'—336). Πειραιωτάκι

[ΑΒ'—363]

Πρωτοπαλίνοντας στὸν κύκλο τῆς Διαπλάσεως χαίρετὸ ὅλους-ες, ἀλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω ἡθοποιοὺς καὶ τετραδιάκια με ὅλους-ες. Δ/σις: κ. Μ. Κυριακίδην, διὰ Μενεξεδένιο Ὀνεῖρο, ὁδὸς Λυκούργου ἀριθ. 11, Λευκωσίαν (Κύπρου).

Μενεξεδένιο Ὀνεῖρο

[ΑΒ'—364]

Δροσοστάκτη, Ἀγνή, Ἐρμή, κι' Ἀνίκητε Πολεμιστῇ. θερμὰ συγχαρητήρια, γιὰ τὴν πληρὴ ἐπιτυχία τῶν ἐξετάσεών σας! Σὰς εὐχομαι με τὴν καρδιὰ μου: «Καὶ εἰς ἀνώτερα».

Δαχτάρα τῆς Δευτεριᾶς

[ΑΒ'—365]

Ἀλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω τετραδιάκια, ἡθοποιοὺς, τοπεῖα με ὅλους-ες, Δ/σις: Εὐριπίδην Παναγιωτόπουλον, Κτηματολόγιον, Λευκωσίαν Κύπρου διὰ:

Πληγωμένον Ἀετὸν

[ΑΒ'—366]

Διήμνοι, πεντάδραχμοι Διαγωνισμοὶ Μ. Μυστικῶν, Τοπεῖων. Βραβεῖα ἐκλεκτά. Δ/σις: (ΑΒ'—365). «Βάτραχοι», «Ἐσπεράντο», «Χαρομένη Συντροφία», «Ἐνωσις Συνδρομητῶν», «Λαγοί», Διαπλάσσοπούλα-ες, περιμένω.

Πληγωμένος Ἀετὸς

[ΑΒ'—367]

Γ' ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ: Η ΑΝΟΙΕΙΣ

Ὅταν ἡ γῆ στὰ πράσινα... γελαστῇ καὶ τ' ἀνθὴ σὺν ἡλιοφάνειᾳ... στὸν ἀγρὸν τότ' ἡσυχαι... σὲ δάσος... μέσ' στὸν παράδεισον τῆς γῆς καὶ τοῦ... Εὐρεται ἀπὸ αὐτὰς τὰς λέξεις πού λείπουν διασάφητε. Συμμετοχὴ δεκάδραχμος. Βραβεῖα 10. Δ/σις: (ΑΒ'—365). Προθεσμία μῆνας.

Πληγωμένος Ἀετὸς